

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 14.3.2011
KOM(2011) 117 endelig

2011/0052 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

af [...]

om undertegnelse af rammeaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på ene side og Mongoliet på den anden side om et omfattende partnerskab og samarbejde

BEGRUNDELSE

Den 27. juli 2009 bemyndigede Rådet Kommissionen til at forhandle med Mongoliet om en rammeaftale om partnerskab og samarbejde, i det følgende benævnt "partnerskabs- og samarbejdsaftalen". Forhandlingerne med Mongoliet blev indledt i Ulan Bator i januar 2010 og afsluttet i oktober 2010. Begge parter paraferede partnerskabs- og samarbejdsaftalen i Ulan Bator den 20. december 2010, efter at forhandlingsresultatet var blevet godkendt af Gruppen vedrørende Asien og Oceanien.

Partnerskabs- og samarbejdsaftalen med Mongoliet afløser de nuværende retsregler i aftalen om handelsmæssigt og økonomisk samarbejde mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Mongoliet fra 1993.

Denne aftale med Mongoliet udgør endnu et skridt mod et øget politisk og økonomisk engagement fra EU's side i Østasien. Den dækker EU's politiske standardbestemmelser om menneskerettigheder, masseødelæggelsesvåben, Den Internationale Straffedomstol (ICC), håndvåben og lette våben (SALW) og bekæmpelse af terrorisme og fremmer bilateralt, regionalt og internationalt samarbejde. Partnerskabs- og samarbejdsaftalen er grundlaget for EU's og EU-medlemsstaternes effektive samarbejde med Mongoliet inden for udvikling, handel og investering samt retlige anliggender, frihed og sikkerhed. Den omfatter områder såsom samarbejde om principper, normer og standarder, råvarer, migration, organiseret kriminalitet og korruption, industripolitik og SMV-samarbejde, turisme, energi, uddannelse og kultur, miljø, klimaforandring og naturressourcer, landbrug, sundhed, civilsamfund og modernisering af staten og den offentlige forvaltning.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

af [...]

om undertegnelse af rammeaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på ene side og Mongoliet på den anden side om et omfattende partnerskab og samarbejde

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207 og 209 sammenholdt med artikel 218, stk. 5,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 27. juli 2009 bemyndigede Rådet Kommissionen til at forhandle med Mongoliet om en rammeaftale om partnerskab og samarbejde, i det følgende benævnt "partnerskabs- og samarbejdsaftalen".
- (2) Aftalen bør undertegnes med forbehold af dens indgåelse.
- (3) De bestemmelser i aftalen, der hører ind under anvendelsesområdet for tredje del, afsnit V, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, er bindende for Det Forenede Kongerige og Irland som separate kontraherende parter og ikke som part i Den Europæiske Union, medmindre Den Europæiske Union sammen med Det Forenede Kongerige og/eller Irland i fællesskab har meddelt Mongoliet, at Det Forenede Kongerige og/eller Irland er bundet som part i Den Europæiske Union i henhold til protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, som er knyttet til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Hvis Det Forenede Kongerige og/eller Irland ophører med at være bundet som part i Den Europæiske Union i henhold til artikel 4a i protokol nr. 21, underretter Den Europæiske Union sammen med Det Forenede Kongerige og/eller Irland straks Mongoliet om enhver ændring i deres holdning, i hvilket tilfælde de forbliver bundet af bestemmelserne i aftalen på egne vegne. Det samme gælder for Danmark i overensstemmelse med protokol nr. 22 om Danmarks stilling, som er knyttet til disse traktater —

---

¹ EUT C [...] af [...], s. [...].

BESTEMT FØLGENDE:

Artikel 1

Undertegnelsen af rammeaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på ene side og Mongoliet på den anden side om et omfattende partnerskab og samarbejde godkendes herved på Unionens vegne med forbehold af Rådets afgørelse om indgåelse af nævnte aftale.

Teksten til aftalen er knyttet til denne afgørelse

Artikel 2

Rådets formand bemyndiges til at udpege den person, som er beføjet til på Den Europæiske Unions vegne at undertegne aftalen.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft dagen efter vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

Formand

[...]

BILAG

RAMMEAFTALE MELLEM DEN EUROPÆISKE UNION OG DENS MEDLEMSSTATER PÅ DEN ENE SIDE OG MONGOLIET PÅ DEN ANDEN SIDE OM PARTNERSKAB OG SAMARBEJDE

DEN EUROPÆISKE UNION, i det følgende benævnt "Unionen",

og

KONGERIGET BELGIEN,

REPUBLIKKEN BULGARIEN,

DEN TJEKKISKE REPUBLIK,

KONGERIGET DANMARK,

FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND,

REPUBLIKKEN ESTLAND,

IRLAND,

DEN HELLENSKE REPUBLIK,

KONGERIGET SPANIEN,

DEN FRANSKE REPUBLIK,

DEN ITALIENSKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN CYPERN,

REPUBLIKKEN LETLAND,

REPUBLIKKEN LITAUEN,

STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,

REPUBLIKKEN UNGARN,

REPUBLIKKEN MALTA,

KONGERIGET NEDERLANDENE,

REPUBLIKKEN ØSTRIG,

REPUBLIKKEN POLEN,

RUMÆNIEN,

DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN SLOVENIEN,

DEN SLOVAKISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN FINLAND,

KONGERIGET SVERIGE,

DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

som er kontraherende parter i traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, i det følgende benævnt "medlemsstaterne",

på den ene side, og

MONGOLIETS REGERING

i det følgende benævnt "Mongoliet"

på den anden side,

under ét i det følgende benævnt "parterne",

SOM HENVISER TIL de traditionelle venskabsforbindelser mellem parterne og de nære historiske, politiske og økonomiske bånd, som knytter dem sammen,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at parterne lægger særlig vægt på, at deres indbyrdes forhold er af alsidig karakter,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at denne aftale af parterne anses for at være en del af en mere omfattende og sammenhængende forbindelse mellem dem ved hjælp af aftaler, som begge parter har tilsluttet sig,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER, at parterne tilslutter sig og ønsker at styrke respekten for de demokratiske principper, retsstaten, menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal, som anført i blandt andet De Forenedes Nationers Pagt og De Forenede Nationers verdenserklæring om menneskerettighederne og andre relevante internationale menneskerettighedsinstrumenter,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER deres tilslutning til retsstatsprincipperne, respekt for folkeretten, principperne om god regeringsførelse og til bekæmpelsen af korrupsion samt deres ønske om at fremme økonomisk og social udvikling for deres folk, idet der tages hensyn til princippet om bæredygtig udvikling og miljøbeskyttelseskrav,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER deres ønske om at øge samarbejdet mellem parterne baseret på disse fælles værdier,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER deres ønske om at fremme økonomisk og social udvikling for deres folk, idet der tages hensyn til princippet om bæredygtig udvikling i alle dimensioner,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER deres ønske om at fremme international fred og sikkerhed og om at deltage i effektiv multilateralisme og fredelig løsning af tvister, navnlig ved at samarbejde med henblik herpå inden for rammerne af De Forenede Nationer,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER deres ønske om at øge samarbejdet om politiske og økonomiske spørgsmål, samt om international stabilitet, retlige anliggender og sikkerhed som en grundlæggende forudsætning for at fremme bæredygtig social og økonomisk udvikling, udryddelsen af fattigdom og opfyldelsen af millenniumudviklingsmålene,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at parterne anser terrorisme for at være en global trussel mod sikkerhed, og at de ønsker at intensivere deres dialog og samarbejde i kampen mod terrorisme i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds instrumenter, navnlig FN's Sikkerhedsråds resolution 1373. Den europæiske sikkerhedsstrategi, som blev vedtaget af Det Europæiske Råd i december 2003, identificerer terrorisme som en hovedtrussel mod sikkerheden. I den forbindelse har Unionen gennemført vigtige foranstaltninger, herunder en handlingsplan om bekæmpelse af terrorisme, som blev vedtaget i 2001 og ajourført i 2004, og en større erklæring om bekæmpelse af terrorisme af 25. marts 2004 efter angrebene i Madrid. Unionen vedtog ligeledes en EU-strategi for bekæmpelse af terrorisme i december 2005,

SOM GIVER UDTRYK FOR deres stærke vilje til at forebygge og bekæmpe alle former for terrorisme og til at intensivere samarbejdet om bekæmpelse af terrorisme og af organiseret kriminalitet,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at parterne bekræfter, at foranstaltninger til effektiv bekæmpelse af terrorisme og beskyttelse af menneskerettigheder supplerer og gensidigt styrker hinanden,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER, at de mest alvorlige forbrydelser, som berører verdenssamfundet, ikke må forblive ustraffede, og at de må forfølges effektivt ved at træffe foranstaltninger på nationalt plan og ved at øge det globale samarbejde,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at etableringen af en velfungerende International Straffedomstol udgør et vigtigt skridt mod fred og international retfærdighed, og at Rådet for Den Europæiske Union den 16. juni 2003 vedtog en fælles holdning om ICC, som er blevet fulgt op af en handlingsplan vedtaget den 4. februar 2004,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at parterne deler det synspunkt, at spredning af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler udgør en alvorlig trussel mod international sikkerhed, og at de ønsker at styrke deres dialog og samarbejde på dette område. Vedtagelsen ved konsensus af FN's Sikkerhedsråds resolution 1540 understreger hele det internationale samfunds støtte til bekæmpelsen af spredning af masseødelæggelsesvåben. Rådet for Den Europæiske Union vedtog den 17. november 2003 en EU-politik for integration af ikke-sprednings-politikker i EU's forbindelser med tredjelande. Det Europæiske Råd vedtog også den 12. december 2003 en strategi mod spredning,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Det Europæiske Råd gav udtryk for, at håndvåben og lette våben udgør en stigende trussel mod fred, sikkerhed og udvikling, og den 13. januar 2006 vedtog en strategi for bekæmpelse af ulovlig ophobning af håndvåben og lette våben og ammunition hertil. I strategien fremhæver Det Europæiske Råd behovet for en omfattende og sammenhængende sikkerheds- og udviklingspolitik,

SOM UDTRYKKER deres fulde tilslutning til at fremme alle aspekter af bæredygtig udvikling, herunder miljøbeskyttelse og effektivt samarbejde til bekæmpelse af klimaforandring, fødevarerikkerhed samt effektiv fremme og gennemførelse af internationalt anerkendte arbejdsmæssige og sociale standarder,

SOM UNDERSTREGER vigtigheden af at uddybe forbindelserne og samarbejdet inden for områder som tilbagetagelses-, asyl- og visumpolitik og i fællesskab takle migration og menneskehandel,

SOM GENTAGER, at handel, især råvarehandel, er vigtig for deres bilaterale forbindelser, og understreger deres vilje til at nå til enighed om specifikke regler for råvarer i Underudvalget vedrørende handel og investeringer,

SOM NOTERER SIG, at de bestemmelser i aftalen, der hører ind under anvendelsesområdet for tredje del, afsnit V, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, er bindende for Det Forenede Kongerige og Irland som separate kontraherende parter og ikke som part i Den Europæiske Union, medmindre Den Europæiske Union sammen med Det Forenede Kongerige og/eller Irland i fællesskab har meddelt Mongoliet, at Det Forenede Kongerige eller Irland er bundet som part i Den Europæiske Union i henhold til protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, som er knyttet til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Hvis Det Forenede Kongerige og/eller Irland ophører med at være bundet som part i Den Europæiske Union i henhold til artikel 4a i protokol nr. 21, underretter Den Europæiske Union sammen med Det Forenede Kongerige og/eller Irland straks Mongoliet om enhver ændring i deres holdning, i hvilket tilfælde de forbliver bundet af bestemmelserne i aftalen på egne vegne. Det samme gælder for Danmark i overensstemmelse med protokollen om Danmarks stilling, som er knyttet til disse traktater,

SOM BEKRÆFTER deres ønske om at styrke de eksisterende forbindelser med sigte på at udvide deres indbyrdes samarbejde, og deres fælles vilje til at befæste, uddybe og diversificere deres forbindelser på områder af gensidig interesse på grundlag af lighed, ikke-forskelsbehandling og gensidig fordel,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

AFSNIT I

ART OG ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

Almindelige principper

1. Respekten for de demokratiske principper og menneskerettigheder, der er nedfældet i verdenserklæringen om menneskerettighederne og andre relevante internationale menneskerettighedsinstrumenter, og for princippet om retsstaten danner grundlaget for begge parter interne og internationale politikker og udgør et væsentligt element i denne aftale.

2. Parterne bekræfter deres fælles værdier, som de kommer til udtryk i De Forenede Nationers pagt.

3. Parterne bekræfter deres tilsagn om at ville fremme alle aspekter af bæredygtig udvikling, samarbejde om løsning af problemer i forbindelse med klimaforandring og globalisering samt bidrage til de internationalt vedtagne udviklingsmål, herunder millenniumudviklingsmålene. Parterne bekræfter deres tilslutning til et højt niveau af miljøbeskyttelse og inklusive sociale strukturer.

4. Parterne bekræfter deres tilslutning til Pariserklæringen om bistandseffektivitet fra 2005 og er enige om at styrke samarbejdet for at forbedre udviklingsresultaterne yderligere.

5. Parterne bekræfter deres tilslutning til principperne om god regeringsførelse, herunder den dømmende magts uafhængighed, og til bekæmpelsen af korrupsion.

Artikel 2

Samarbejds mål

Med henblik på at styrke de bilaterale forbindelser forpligter parterne sig til at føre en alsidig dialog og fremme et yderligere indbyrdes samarbejde om alle områder af gensidig interesse. Indsatsen rettes navnlig mod:

- a) at etablere et samarbejde om politiske og økonomiske anliggender i alle relevante regionale og internationale fora og organisationer
- b) at etablere et samarbejde om bekæmpelse af alvorlige forbrydelser, som berører verdenssamfundet
- c) at etablere et samarbejde for at modvirke spredning af masseødelæggelsesvåben, håndskydevåben og lette våben
- d) at udvikle handel og investeringer mellem parterne til gensidig fordel, at etablere et samarbejde inden for alle handels- og investeringsområder af gensidig interesse for at lette handels- og investeringsstrømme samt at forhindre og fjerne handels- og investeringshindringer
- e) at etablere et samarbejde på området retlige anliggender, frihed og sikkerhed, herunder retsstatsprincippet og retligt samarbejde, databeskyttelse, migration, menneskesmugling og -handel, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, terrorisme, international kriminalitet, hvidvaskning af penge og ulovlig narkotika
- f) at etablere et samarbejde inden for alle andre områder af fælles interesse, makroøkonomisk politik og finansielle tjenesteydelser, skat og told, herunder god forvaltning på skatteområdet, industripolitik og små og mellemstore virksomheder (SMV), informationssamfund, audiovisuelle medier og medier, videnskab og teknologi, energi, transport, uddannelse og kultur, miljø og naturressourcer, landbrug og udvikling af landdistrikter, sundhed, beskæftigelse og sociale anliggender og statistik
- g) at øge begge parters deltagelse i subregionale og regionale samarbejdsprogrammer, der er åbne for den anden parts deltagelse
- h) at styrke begge parters rolle og profil i den anden parts område

i) at fremme den mellemløstlige forståelse gennem samarbejde blandt forskellige ikke-statslige enheder, såsom tænketanke, akademikere, civilsamfundet og medierne ved afholdelse af seminarer, konferencer, ungdomsudvekslinger og andre aktiviteter

j) at fremme udryddelse af fattigdom i forbindelse med bæredygtig udvikling og den gradvise integration af Mongoliet i verdensøkonomien.

Artikel 3

Modvirkning af spredning af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler

1. Parterne mener, at spredning af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler, både til statslige og ikke-statslige instanser, udgør en af de alvorligste trusler mod international stabilitet og sikkerhed.

2. Parterne er derfor enige om at ville samarbejde og bidrage til at modvirke spredning af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler ved en fuldstændig efterlevelse af og gennemførelse på nationalt plan af deres eksisterende forpligtelser i henhold til internationale nedrustnings- og ikke-spredningstraktater og -aftaler og andre relevante internationale forpligtelser som for eksempel FN's Sikkerhedsråds resolution 1540. Parterne er enige om, at denne bestemmelse er et væsentligt element i aftalen.

3. Parterne er desuden enige om at samarbejde om og bidrage til at modvirke spredning af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler ved:

- at tage skridt til at undertegne, ratificere eller i givet fald tiltræde og fuldt ud implementere alle andre relevante internationale instrumenter

- indføre en effektiv ordning for national eksportkontrol til at overvåge eksport og forsendelse af varer med relation til masseødelæggelsesvåben, herunder kontrol med, at teknologi med dobbelt anvendelsesformål ikke anvendes til fremstilling af masseødelæggelsesvåben, samt til at iværksætte effektive sanktioner mod omgåelse af eksportkontrollen.

4. Parterne er enige om at etablere en løbende politisk dialog til at ledsage og underbygge disse elementer. En sådan dialog kan finde sted på regionalt plan.

Artikel 4

Håndskydevåben og lette våben

1. Parterne erkender, at ulovlig fremstilling, overførsel og omsætning af håndskydevåben og lette våben, herunder ammunition hertil, og overdreven akkumulering heraf, dårlig forvaltning, dårligt sikrede lagre og ukontrolleret spredning fortsat udgør en alvorlig trussel mod fred og international sikkerhed.

2. Parterne er enige om at iagttage og fuldt ud gennemføre deres respektive forpligtelser til at bekæmpe alle former for ulovlig handel med håndskydevåben og lette våben, herunder ammunition hertil, i henhold til eksisterende internationale aftaler og FN's Sikkerhedsråds resolutioner, samt deres tilsagn givet inden for rammerne af andre internationale instrumenter på dette område, som for eksempel FN's handlingsprogram til forhindring, bekæmpelse og udryddelse af alle former for ulovlig handel med håndskydevåben og lette våben.

3. Parterne forpligter sig til at samarbejde og sikre koordinering, komplementaritet og synergi i deres indsats for at takle ulovlig handel med håndskydevåben og lette våben, herunder ammunition hertil, på globalt, regionalt, subregionalt og nationalt plan og er enige om at etablere en løbende politisk dialog til at ledsage og underbygge dette.

Artikel 5

Alvorlige forbrydelser af international betydning (Den Internationale Straffedomstol)

1. Parterne bekræfter, at de mest alvorlige forbrydelser, som berører verdenssamfundet som helhed, ikke må forblive ustraffede, og at de må forfølges effektivt ved at træffe foranstaltninger på nationalt og internationalt plan, alt efter hvad der er relevant, herunder af Den Internationale Straffedomstol. Parterne mener, at etablering af en velfungerende International Straffedomstol er en vigtig udvikling i retning af fred og retfærdig på internationalt plan.

2. Parterne er enige om at samarbejde og træffe de nødvendige foranstaltninger til at støtte Romstatuttens og relaterede instrumenters almene gyldighed og integritet og er enige om at styrke deres samarbejde med ICC. Parterne sørger for at gennemføre Romstatutten og træffer de nødvendige foranstaltninger til at ratificere relaterede instrumenter (såsom ICC's aftale om privilegier og immuniteter).

3. Parterne er enige om, at en dialog mellem dem om disse anliggender vil være en fordel.

Artikel 6

Samarbejde om bekæmpelse af terrorisme

1. Parterne bekræfter på ny betydningen af at bekæmpe terrorisme og er enige om at samarbejde om at forhindre og standse terrorhandlinger i overensstemmelse med internationale konventioner, herunder den humanitære folkeret og internationale menneskerettighedsinstrumenter, samt deres respektive lovgivning og administrative bestemmelser og hensyntagen til FN's globale strategi for bekæmpelse af terrorisme, som er nedfældet i FN-generalforsamlingens resolution nr. 60/288 af 8. september 2006.

2. Parterne samarbejder især:

a) inden for rammerne af den fuldstændige gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution 1373 og 1267 og dets efterfølgende resolutioner, herunder 1822, samt andre relevante FN-resolutioner og deres respektive forpligtelser i henhold til andre relevante internationale konventioner og instrumenter

b) ved at udveksle oplysninger om terrorister, terroristgrupper og deres støttenetværk i overensstemmelse med international og national lovgivning

c) ved at udveksle synspunkter om midler og metoder til at modvirke terrorisme, herunder på det tekniske område og inden for uddannelse, og ved at udveksle erfaringer med forebyggelse af terrorisme

d) ved at samarbejde om at uddybe den internationale konsensus om bekæmpelse af terrorisme, herunder den juridiske definition af terrorhandlinger, og især ved at arbejde hen imod en aftale om den generelle konvention om bekæmpelse af international terrorisme

e) ved at udveksle relevant bedste praksis inden for beskyttelse af menneskerettigheder i kampen mod terrorisme

f) ved effektivt at gennemføre og øge deres samarbejde om bekæmpelse af terrorisme inden for rammerne af ASEM.

AFSNIT II

BILATERALT, REGIONALT OG INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Artikel 7

Samarbejde mellem Mongoliet og EU om principper, normer og standarder

1. Parterne er enige om at opfylde europæiske fælles principper, normer og standarder i Mongoliet og om at samarbejde om at fremme udveksling af informationer og erfaringer med henblik på indførelse og gennemførelse.

2. Parterne bestræber sig på at styrke dialogen og samarbejdet mellem deres myndigheder om standardiseringsspørgsmål, som efter aftale mellem parterne kan omfatte etablering af en samarbejdsramme, som vil lette udveksling af eksperter, informationer og ekspertise.

Artikel 8

Samarbejde i regionale og internationale organisationer

1. Parterne forpligter sig til at udveksle synspunkter og samarbejde i regionale og internationale fora og organisationer, såsom De Forenede Nationer og FN-agenturer, FN-programmer og FN-organer, Verdenshandelsorganisationen (WTO), venskabs- og samarbejdsstraktaten og Asien-Europa-mødet (ASEM).

2. Parterne er også enige om at fremme samarbejdet mellem tænketanke, akademikere, ikke-statslige organisationer og medier inden for de områder, der er dækket af aftalen. Et sådant samarbejde kan især omfatte tilrettelæggelse af uddannelsesordninger, workshop, seminarer, udveksling af eksperter, undersøgelser og andre tiltag efter aftale mellem parterne.

Artikel 9

Regionalt og bilateralt samarbejde

1. På hvert område, der er genstand for dialog og samarbejde i henhold til denne aftale, og med vægten lagt på spørgsmål vedrørende bilateralt samarbejde er parterne enige om at gennemføre de relevante aktiviteter på enten bilateralt eller regionalt plan eller ved en kombination af begge. Når parterne vælger den hensigtsmæssige ramme, forsøger de at opnå så stor virkning som muligt og at inddrage alle interesserede parter mest muligt, samtidig med at de udnytter de til rådighed værende ressourcer bedst muligt, idet de tager hensyn til, hvad de politiske og institutionelle forhold muliggør, og sikrer, at der er sammenhæng med andre aktiviteter, som involverer Unionen og andre ASEM-partnere.

2. Parterne kan eventuelt beslutte at yde finansiel bistand til samarbejdsaktiviteter på områder, der er omfattet af aftalen eller relaterer til den, i overensstemmelse med egne finansielle procedurer og ressourcer.

AFSNIT III

SAMARBEJDE OM BÆREDYGTIG UDVIKLING

Artikel 10

Almindelige principper

1. Det centrale mål for udviklingssamarbejdet er fattigdomsreduktion, opfyldelse af millenniumudviklingsmålene i forbindelse med bæredygtig udvikling og integration i verdensøkonomien. Parterne er enige om at føre en regelmæssig dialog om udviklingssamarbejde i overensstemmelse med deres respektive prioriteter og områder af fælles interesse.

2. Parternes strategier for udviklingssamarbejde skal blandt andet være rettet mod:

- a) at fremme menneskelig og social udvikling
- b) at opnå bæredygtig økonomisk vækst
- c) at fremme bæredygtighed, regenerering og god praksis på miljøområdet samt at bevare naturressourcer
- d) at forebygge og håndtere konsekvenserne af klimaforandring
- e) at støtte politikker og redskaber, der sigter mod yderligere integration i verdensøkonomien og -handlen
- f) at indføre processer, der følger principperne i Pariserklæringen om bistandseffektivitet, Accrahandlingsplanen og andre internationale tilsagn om at forbedre leveringen og effektiviteten af støtte.

Artikel 11

Økonomisk udvikling

1. Parterne tilstræber at fremme en afbalanceret økonomisk vækst samt at reducere fattigdommen og de samfundsøkonomiske uligheder.

2. Parterne bekræfter deres vilje til at opfylde millenniumudviklingsmålene og bør igen bekræfte deres tilslutning til Pariserklæringen om bistandseffektivitet fra 2005.

3. Aftalen bør også sigte mod at omfatte forpligtelser vedrørende handelens sociale og miljømæssige aspekter, idet det bekræftes, at handel bør fremme bæredygtig udvikling i alle dens dimensioner, og den bør fremme vurderingen af dens økonomiske, sociale og miljømæssige virkninger.

Artikel 12

Social udvikling

1. Parterne tilstræber at understrege behovet for gensidigt styrkende økonomiske og sociale politikker, idet vigtigheden af at skabe ordentligt arbejde og forpligte parterne til at støtte den sociale dialog understreges.
2. Parterne sigter mod at bidrage til den effektive gennemførelse af Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO) centrale arbejdsstandarder og at styrke samarbejdet om beskæftigelse og sociale anliggender.
3. Parterne stræber endvidere efter at fremme politikker, hvis formål er at garantere, at der er fødevarerforsyninger til rådighed for befolkningen og foder til husdyrbestanden på en miljøvenlig og bæredygtig måde.

Artikel 13

Miljø

1. Parterne bekræfter behovet for et højt niveau af miljøbeskyttelse og for bevarelse og forvaltning af naturressourcer og biodiversitet, herunder skove, i indsatsen for bæredygtig udvikling.
2. Parterne sigter mod at fremme ratificeringen, gennemførelsen og overholdelsen af multilaterale miljøaftaler på miljøområdet.
3. Parterne sigter mod at styrke samarbejdet om globale miljøproblemer, navnlig klimaforandring.

AFSNIT IV

SAMARBEJDE OM HANDEL OG INVESTERING

Artikel 14

Almindelige principper

1. Parterne fører en dialog om bilateral og multilateral handel og handelsanliggender med henblik på at styrke de bilaterale handelsforbindelser og fremme det multilaterale handelssystem.
2. Parterne forpligter sig til at fremme udvikling og diversificering af deres samhandel i videst muligt omfang og til gensidig fordel. De forpligter sig til at skabe bedre markedsadgang ved at arbejde på at fjerne handelshindringer, især ved en hurtig afskaffelse af ikke-toldmæssige hindringer, og ved at træffe foranstaltninger, der kan øge gennemsigtigheden under hensyntagen til det arbejde, der foregår i internationale organisationer på dette felt.
3. I erkendelse af at handel spiller en afgørende rolle i udviklingen, og at bistand i form af handelspræferenceordninger har vist sig at være fordelagtig for udviklingslandene, bestræber parterne sig på at styrke deres konsultationer om en sådan bistand i fuld overensstemmelse med WTO.

4. Parterne holder hinanden underrettet om udviklingen i handelspolitik og handelsrelaterede politikker vedrørende for eksempel landbrugs-, fødevarer-, forbruger- og miljøpolitik.

5. Parterne ansporer til dialog og samarbejde for at udvikle deres handels- og investeringsforbindelser, herunder løse handelsproblemer, på blandt andet de områder, der er omhandlet i artikel 10-27.

Artikel 15

Sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige anliggender

1. Parterne samarbejder om fødevarer- og sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige anliggender for at beskytte liv eller sundhed for mennesker, dyr eller planter i parternes område.

2. Parterne drøfter og udveksler oplysninger om deres respektive foranstaltninger som fastlagt i Verdenshandelsorganisationens (WTO) aftale om sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige foranstaltninger, den internationale plantebeskyttelseskonvention (IPPC), Verdensorganisationen for Dyresundhed (OIE) og Codex Alimentarius-Kommissionen (Codex).

3. Parterne er enige om at øge den gensidige forståelse og om at øge samarbejdet om sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige anliggender og dyrevelfærd. En sådan kapacitetsopbygning er specifik for hver parts behov og foretages med det formål at hjælpe en given part med at overholde den anden parts relevante retsregler.

4. På anmodning af en af parterne etablerer parterne snarest en dialog om sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige anliggender for at se på forhold vedrørende sundhed og plantesundhed og andre hastende anliggender i henhold til denne artikel.

Artikel 16

Tekniske handelshindringer

Parterne fremmer brugen af internationale standarder og samarbejder og udveksler oplysninger om standarder, overensstemmelsesvurderingsprocedurer og tekniske forskrifter, særlig inden for rammerne af WTO-aftalen om tekniske handelshindringer.

Artikel 17

Toldsamarbejde

1. Parterne er især opmærksomme på at øge sikkerheds- og sikringsdimensionen i den internationale handel, herunder transporttjenester, at sikre en effektiv og virkningsfuld toldhåndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og at sikre en afbalanceret tilgang mellem handelslettelser og bekæmpelse af svig og uregelmæssigheder.

2. Parterne fastslår, at de, uden at dette berører eventuelle andre former for samarbejde på grundlag af denne aftale, gerne i fremtiden vil overveje at indgå protokoller om toldsamarbejde og gensidig bistand inden for de i denne aftale fastlagte institutionelle rammer.

Artikel 18

Handelslettelser

Parterne udveksler erfaringer og undersøger mulighederne for at forenkle import-, eksport-, transit- og andre toldprocedurer, øger gennemsækeligheden i told- og handelsregulativer, udvikler et toldsamarbejde og effektiv gensidig administrativ bistand og stræber mod sammenfald i synspunkter og en fælles optræden i forbindelse med internationale initiativer, herunder handelslettelser.

Artikel 19

Investering

Parterne ansporer til større investeringsstrømme gennem udvikling af et attraktivt og stabilt klima for gensidige investeringer gennem en løbende dialog, der skal hjælpe til at forbedre forståelsen af og samarbejdet om investeringsanliggender, udforske administrative ordninger, som kan lette investeringsstrømmene, og fremme stabile, gennemsigtige og åbne regler samt lige vilkår for parternes investorer.

Artikel 20

Konkurrencepolitik

Parterne fremmer den effektive indførelse og anvendelse af konkurrenceregler og udbredelse af oplysninger for at fremme gennemsigtighed og retssikkerhed for virksomheder, som opererer på hinandens markeder. Parterne udveksler synspunkter om spørgsmål vedrørende konkurrencebegrænsende adfærd, som kan skade bilateral handel og investeringsstrømme.

Artikel 21

Tjenesteydelser

Parterne etablerer en løbende dialog bl.a. med henblik på at udveksle oplysninger om deres respektive forskriftsmiljøer, fremme adgangen til hinandens markeder, fremme adgangen til kapital og teknologi og fremme handelen med tjenesteydelser mellem parterne og på tredjelandes markeder.

Artikel 22

Kapitalbevægelser

Parterne bestræber sig på at fremme kapitalbevægelserne for at fremme aftalens formål.

Artikel 23

Offentlige indkøb

Parterne sigter på at etablere procedureregler, herunder hensigtsmæssige bestemmelser om gennemsigtighed og klageadgang, som understøtter etableringen af en effektiv indkøbsordning, der fremmer de økonomisk mest fordelagtige bud ved offentlige indkøb og gør international handel lettere.

Parterne stræber efter at opnå en gensidig åbning af deres marked for offentlige indkøb til gensidig fordel.

Artikel 24

Gennemsigtighed

Parterne anerkender vigtigheden af gennemsigtighed og rimelig behandling i forvaltningen af deres handelsrelaterede love og forskrifter, og til dette formål bekræfter de deres forpligtelser i henhold til artikel X i GATT 1994 og artikel III i GATS.

Artikel 25

Råvarer

1. Parterne er enige om at styrke samarbejdet og fremme den gensidige forståelse vedrørende råvarer.
2. Samarbejdet og fremme af den gensidige forståelse vedrører emner såsom relevante forskrifter for råvaresektorer (herunder forvaltning af minedriftsindtægter til samfundsøkonomisk udvikling, og miljøbeskyttelses- og sikkerhedsforskrifter i forbindelse med minedrift og råvaresektoren) og handel med råvarer. Med henblik på at skabe større samarbejde og gensidig forståelse kan begge parter anmode om ad hoc-møder vedrørende råvarer.
3. Parterne anerkender, at et gennemsigtigt, regelbaseret miljø uden forskelsbehandling og konkurrenceforvridning er den bedste måde at skabe et miljø, der er gunstigt for udenlandske direkte investeringer i råvareproduktionen og –handelen.
4. Parterne, som tager hensyn til deres respektive økonomiske politikker og mål og ønsker at fremme handelen, er enige om at fremme samarbejdet om at fjerne handelshindringer for råvarehandelen.
5. Efter anmodning fra en af parterne kan alle spørgsmål vedrørende handel med råvarer rejses og drøftes på møderne i det blandede udvalg eller i underudvalg, som i henhold til artikel 56 har beføjelse til at træffe afgørelse herom i overensstemmelse med principperne i ovennævnte stykker.

Artikel 26

Regionalpolitik

Parterne fremmer regionaludviklingspolitikken.

Artikel 27

Beskyttelse af intellektuel ejendom

1. Parterne bekræfter den store betydning, de tillægger beskyttelsen af intellektuel ejendomsret, og sørger for at træffe passende foranstaltninger for at sikre korrekt og effektiv beskyttelse og håndhævelse af sådanne rettigheder, navnlig vedrørende krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.

Parterne er endvidere enige om hurtigst muligt at indgå en bilateral aftale om geografiske betegnelser.

2. Parterne udveksler oplysninger og erfaringer om spørgsmål såsom praksis, fremme, udbredelse, strømlining, forvaltning, harmonisering, beskyttelse, håndhævelse og effektiv anvendelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, forhindring af krænkelse af sådanne rettigheder, bekæmpelse af varemærkeforfalskning og piratkopiering, navnlig gennem toldsamarbejde og andre relevante former for samarbejde samt oprettelse og styrkelse af instanser til kontrol og beskyttelse af sådanne rettigheder. Parterne hjælper hinanden med at forbedre beskyttelsen, udnyttelsen og kommercialiseringen af intellektuelle ejendomsrettigheder på grundlag af europæiske erfaringer og med at øge udbredelsen af kendskabet hertil.

Artikel 28

Underudvalg om handel og investering

1. Der nedsættes hermed et underudvalg om handel og investering.
2. Underudvalget bistår det fælles udvalg med udførelsen af dets opgaver ved at behandle områder, der er omfattet af dette kapitel.
3. Underudvalget vedtager selv sin forretningsorden.

AFSNIT V

SAMARBEJDE PÅ OMRÅDET RETLIGE ANLIGGENDER, FRIHED OG SIKKERHED

Artikel 29

Retsstaten og retligt samarbejde

1. I samarbejdet på området retlige anliggender, frihed og sikkerhed tillægger parterne konsolideringen af retsstaten og styrkelsen af institutioner på alle niveauer inden for retshåndhævelse, navnlig retspleje, særlig vægt.

2. Samarbejdet mellem parterne kan også omfatte gensidig udveksling af oplysninger om retssystemer og lovgivning. Parterne stræber efter at udvikle gensidig juridisk bistand inden for gældende juridiske rammer.

Artikel 30

Beskyttelse af personoplysninger

1. Parterne er enige om at samarbejde for at forbedre beskyttelsen af personoplysninger under hensyntagen til de højeste internationale standarder, for eksempel dem, der blandt andet er omhandlet i FN's retningslinjer for regulering af edb-registre over personoplysninger (FN-Generalforsamlingens resolution 45/95 af 14. december 1990).

2. Samarbejdet om beskyttelse af personoplysninger kan blandt andet omfatte teknisk bistand i form af udveksling af oplysninger og ekspertise.

Artikel 31

Samarbejde om migration

1. Parterne etablerer et samarbejde med henblik på at forhindre ulovlig migration og ulovlig tilstedeværelse af deres statsborgere på den anden parts territorium.

2. Inden for rammerne af samarbejdet for at forhindre ulovlig indvandring er parterne enige om uden unødigt forsinkelse at tilbagetage deres statsborgere, som ikke eller som ikke længere opfylder gældende betingelser for indrejse, tilstedeværelse eller ophold på den anden parts område. Til dette formål udstyrer parterne deres statsborgere med de nødvendige identitetspapirer. Hvis den person, der skal tilbagetages, ikke er i besiddelse af papirer eller andet bevis for statsborgerskab, træffer de kompetente diplomatiske og konsulære repræsentationer for den pågældende medlemsstat eller Mongoliet på anmodning af Mongoliet eller den pågældende medlemsstat foranstaltninger til at interviewe personen for at fastslå dennes statsborgerskab.

3. EU bistår finansielt med gennemførelsen af denne forståelse ved relevante bilaterale samarbejdsinstrumenter.

4. Parterne er enige om, på en af parternes anmodning, at forhandle en aftale mellem EU og Mongoliet om regulering af de specifikke forpligtelser til tilbagetagelse af statsborgere, herunder en forpligtelse vedrørende statsborgere fra andre lande og statsløse.

Artikel 32

Samarbejde om ulovlig narkotika

1. Parterne samarbejder for at sikre en afbalanceret tilgang gennem en effektiv koordinering mellem de kompetente myndigheder, herunder inden for sundhed, retlige anliggender, told, indre anliggender og andre relevante sektorer, med det formål at mindske udbuddet af, handelen med og efterspørgslen efter ulovlige stoffer og under behørig hensyntagen til menneskerettigheder. Samarbejdet har også til formål at mindske narkotikarelaterede skader, at tage fat på produktionen, handelen og brugen af syntetiske stoffer og at opnå en mere effektiv forebyggelse af omdirigeringen af prækursorer, som anvendes til ulovlig produktion af narkotika og psykotrope stoffer.

2. Parterne bliver enige om, med hvilken form for samarbejde disse mål skal nås. Indsatsen baseres på i fællesskab vedtagne principper efter de relevante internationale konventioner, den politiske erklæring og den særlige erklæring om retningslinjerne for indskrænkning af efterspørgslen efter narkotika, som blev godkendt på De Forenede Nationers generalforsamlings 20. ekstraordinære samling om narkotika i juni 1998 samt den politiske erklæring og handlingsplan, der blev vedtaget på den 52. samling i FN's Narkotikakommission i marts 2009.

3. Samarbejdet mellem parterne omfatter teknisk og administrativ bistand, navnlig på følgende områder: udformning af national lovgivning og nationale politikker, etablering af nationale institutioner og informationscentre, støtte til civilsamfundets indsats på narkotikaområdet og indsats for at begrænse efterspørgslen efter og skader som følge af narkotika, uddannelse af personale, narkotikaforskning og forebyggelse af omdirigeringen af prækursorer, som anvendes til ulovlig fremstilling af narkotika og psykotrope stoffer. Parterne kan aftale at inddrage andre områder.

Artikel 33

Samarbejde om bekæmpelse af kriminalitet og korruption

Parterne er enige om at samarbejde om bekæmpelse af organiseret, økonomisk og finansiel kriminalitet og korruption. Samarbejdet rettes særlig mod implementering og fremme af relevante internationale standarder og instrumenter som f.eks. FN-konventionen om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet og tillægsprotokollerne hertil samt FN-konventionen mod korruption.

Artikel 34

Samarbejde om bekæmpelse af pengehvidvaskning og finansiering af terrorisme

1. Parterne er enige om, at det er nødvendigt at stræbe efter og samarbejde om at forhindre, at deres finansielle system og nærmere bestemte ikke-finansielle virksomheder og professioner benyttes til at hvidvaske udbytte fra alle kriminelle aktiviteter, såsom narkotikahandel og korruption.

2. Begge parter er enige om at fremme teknisk og administrativ bistand, der er rettet mod udvikling og gennemførelse af forskrifter og velfungerende mekanismer til bekæmpelse af pengehvidvaskning og finansiering af terrorisme. Samarbejdet skal navnlig muliggøre udveksling af relevant information inden for rammerne af parternes respektive lovgivning og vedtagelse af passende standarder til bekæmpelse af pengehvidvaskning og finansiering af terrorisme svarende til dem, der er vedtaget af Unionen og de internationale organer på området, såsom Den Finansielle Aktionsgruppe (FATF).

AFSNIT VI

SAMARBEJDE INDEN FOR ANDRE SEKTORER

Artikel 35

Samarbejde om menneskerettigheder

1. Parterne er enige om at samarbejde om fremme og effektiv beskyttelse af menneskerettighederne, herunder med hensyn til ratificering og gennemførelse af internationale menneskerettighedsinstrumenter.

2. Samarbejdet kan blandt andet omfatte:

a) støtte til udvikling og gennemførelse af en national handlingsplan om menneskerettigheder

b) fremme af og uddannelse i menneskerettigheder

c) styrkelse af nationale og regionale menneskerettighedsrelaterede institutioner

d) etablering af en meningsfuld, bred dialog om menneskerettigheder

e) styrkelse af samarbejdet inden for menneskerettighedsrelaterede FN-institutioner.

Artikel 36

Samarbejde om finansielle tjenesteydelser

1. Parterne er enige om at tilnærme deres regler og standarder og om at styrke samarbejdet for at forbedre regnskabs-, tilsyns- og kontrolsystemerne for banker og forsikringselskaber og andre dele af den finansielle sektor.

2. Parterne samarbejder om at udvikle relevante retsfor skrifter, infrastruktur og menneskelige ressourcer samt om at indføre god virksomhedsledelse og internationale regnskabsstandarder i Mongoliets kapitalmarked inden for rammerne af bilateralt samarbejde i overensstemmelse med forståelsen vedrørende forpligtelserne inden for finansielle tjenesteydelser i GATS- og WTO-regi.

Artikel 37

Økonomisk politisk dialog

1. Parterne er enige om at samarbejde om at fremme udveksling af oplysninger om deres respektive udvikling og politikker samt om at dele erfaringer med koordineringen af økonomiske politikker inden for rammerne af regionalt økonomisk samarbejde og integration.

2. Parterne bestræber sig på at uddybe dialogen mellem deres myndigheder om økonomiske anliggender, der som aftalt mellem parterne kan omfatte for eksempel pengepolitik, skattepolitik, herunder erhvervsbeskatning, offentlige finanser, makroøkonomisk stabilisering og udlandsgæld.

3. Parterne samarbejder og fremmer en gensidig forståelse mellem begge sider inden for økonomisk diversificering og industriel udvikling.

Artikel 38

God forvaltning på skatteområdet

For at styrke og udvikle de økonomiske aktiviteter og samtidig tage højde for behovet for at udvikle hensigtsmæssige forskrifter anerkender og forpligter parterne sig til at gennemføre de principper om god forvaltning på skatteområdet, som medlemsstaterne har tilsluttet sig på

EU-niveau. Med henblik herpå, og uden at Unionens og medlemsstaternes kompetencer tilsidesættes, vil parterne forbedre det internationale samarbejde på skatteområdet, lette opkrævningen af lovlige skatteindtægter og udvikle foranstaltninger til effektivt at gennemføre ovennævnte principper.

Artikel 39

Industripolitik og SMV-samarbejde

Parterne er under hensyntagen til deres respektive økonomiske politikker og målsætninger enige om at fremme det industripolitiske samarbejde på alle områder, som anses for at være egnede, med henblik på at forbedre små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne, bl.a. ved:

- a) at udveksle oplysninger om og erfaringer med at skabe de rette vilkår for små og mellemstore virksomheder for at forbedre deres konkurrenceevne
- b) at fremme kontakter mellem virksomheder, tilskynde til fælles investeringer og oprette joint ventures og informationsnet, navnlig på basis af eksisterende horisontale EU-programmer, for at stimulere navnlig overførslen af blød og hård teknologi mellem partnere
- c) at give oplysninger om og fremme innovation og udveksling af god praksis med hensyn til adgang til finansielle midler, herunder for små virksomheder og mikrovirksomheder
- d) at lette og støtte relevante aktiviteter i den private sektor hos begge parter
- e) at fremme ordentligt arbejde, virksomhedernes sociale ansvar og ansvarlighed og opmuntre til ansvarlig handelspraksis, herunder bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion. Samarbejdet tager hensyn til forbrugerperspektivet såsom produktinformation og forbrugerens rolle på markedet
- f) at gennemføre fælles forskningsprojekter på udvalgte områder i industrien og samarbejde om standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer samt tekniske forskrifter, som er aftalt mellem parterne
- g) at yde bistand i form af oplysninger om moderniseringsteknikker og -teknologier til faciliteter, som benyttes til rensning af spildevand fra læderforarbejdning
- h) at udveksle oplysninger og anbefale partnere og samarbejdsmuligheder inden for handel og investering gennem gensidigt tilgængelige eksisterende netværk
- i) at støtte samarbejde mellem begge siders private virksomheder, især mellem SMV
- j) at overveje at forhandle en yderligere aftale om informationsudveksling, workshop om øget samarbejde og andre PR-arrangementer mellem SMV fra begge sider
- k) at yde oplysninger om teknisk bistand til eksport af fødevarer og landbrugsprodukter til det europæiske marked inden for rammerne af Unionens præferenceordning.

Artikel 40

Turisme

1. Ud fra Verdensturistorganisationens "Global Code of Ethics for Tourism" og bæredygtighedsprincipperne, som understøtter den lokale Agenda 21-proces, forsøger parterne at forbedre informationsudvekslingen og indføre bedste praksis for at sikre en afbalanceret og bæredygtig udvikling af turismen.
2. Parterne er enige om at opbygge et samarbejde om at beskytte og maksimere potentialet i natur- og kulturarven, at mindske turismens negative virkninger og at øge turisterhvervets positive bidrag til lokalsamfundenes bæredygtige udvikling, blandt andet ved at udvikle økoturisme, tilgodese lokale og oprindelige samfunds integritet og interesser og forbedre uddannelsen i turistindustrien.

Artikel 41

Informationssamfundet

1. I erkendelse af at informations og kommunikationsteknologi (IKT) er et nøgleelement i det moderne liv og af vital betydning for økonomisk og social udvikling, bestræber parterne sig på at udveksle synspunkter om deres respektive politikker på dette område med henblik på at fremme økonomisk udvikling.
2. Samarbejdet på dette område skal blandt andet fokusere på:
  - a) deltagelse i den brede, regionale dialog om de forskellige aspekter af informationssamfundet, især politikker og regulering vedrørende elektronisk kommunikation, herunder forsyningspligtigheder, licensgivning og generelle tilladelser, beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger, samt tilsynsmyndighedens uafhængighed og effektivitet
  - b) sammenkobling og interoperabilitet mellem parternes og asiatiske net og tjenester
  - c) standardisering og udbredelse af nye informations- og kommunikationsteknologier
  - d) fremme af forskningssamarbejde mellem parterne på IKT-området
  - e) samarbejde om digitalt tv, herunder erfaringsudveksling om anvendelse, reguleringsaspekter og især frekvensforvaltning og forskning
  - f) samarbejde om fælles forskningsprojekter på IKT-området
  - g) sikkerhedsaspekter ved IKT og bekæmpelse af internetkriminalitet
  - h) overensstemmelsesvurdering af telekommunikation, herunder radioudstyr
  - i) samarbejde om udvikling af bredbåndsnet
  - j) informationsudveksling om konkurrencepolitik for IKT.

Artikel 42

Audiovisuelle medier og medier

Parterne vil tilskynde til, støtte og lette udveksling, samarbejde og dialog mellem deres relevante institutioner og aktører inden for det audiovisuelle område og medier. De er enige om at etablere en løbende politisk dialog på disse områder.

Artikel 43

Videnskabeligt og teknologisk samarbejde

1. Parterne er enige om at samarbejde inden for videnskabelig forskning og teknologisk udvikling på områder af gensidig interesse og til gensidig fordel.

2. Sigtet med dette samarbejde er:

- a) at tilskynde til udveksling og deling af videnskabelig og teknologisk information og ekspertise, herunder om gennemførelse af politikker og programmer
- b) at fremme forskningspartnerskaber mellem parternes forskersamfund, forskningscentre, universiteter og erhvervsliv
- c) at fremme uddannelse af og mobilitet blandt forskere
- d) at fremme deltagelsen af deres respektive højere uddannelsesinstitutioner, forskningscentre og erhvervsliv, herunder små og mellemstore virksomheder, i deres respektive F&U-programmer.

3. Samarbejdet kan tage form af fælles forskningsprojekter og udvekslinger, møder og forskeruddannelse gennem internationale uddannelses- og mobilitetsordninger samt udvekslingsprogrammer, som kan give den størst mulige udbredelse af forskningsresultater, læring og bedste praksis.

4. Disse samarbejdsaktiviteter skal være i overensstemmelse med begge parter love og forskrifter. De baseres på principperne om gensidighed, fair behandling og gensidige fordele og sikrer en passende beskyttelse af intellektuel ejendom.

5. Parterne er enige om at gøre alt, hvad de kan for at øge offentlighedens kendskab til de muligheder, som deres respektive programmer om videnskab og teknologisk samarbejde kan tilbyde.

Artikel 44

Energi

1. Parterne bestræber sig på at fremme samarbejdet i energisektoren med henblik på:

- a) at øge energisikkerheden ved at diversificere energiforsyningen og udvikle nye, bæredygtige, innovative og vedvarende energiformer, herunder blandt andet biobrændstoffer og biomasse, vind- og solenergi samt vandkraftproduktion, og ved at støtte udviklingen af passende politiske rammer, der kan skabe gunstige investeringsvilkår og lige vilkår for vedvarende energi og integration heraf i relevante politikområder

- b) at opnå rationel energiudnyttelse med bidrag fra både udbuds- og efterspørgselsiden ved at fremme energieffektiviteten i energiproduktion, -transport, -distribution og slutanvendelse
- c) at fremme anvendelsen af internationalt anerkendte standarder for nuklear sikkerhed, ikke-spredning af kernevåben og nuklear sikkerhedskontrol
- d) at befordre teknologioverførsel med henblik på bæredygtig energiproduktion og -udnyttelse
- e) at fremme kapacitetsopbygning og investeringer på området baseret på gennemskuelige og ikke-diskriminerende kommercielle regler.

2. Med henblik herpå er parterne enige om at fremme kontakter og fælles forskning til gensidig fordel for parterne, især gennem relevante regionale og internationale rammer. Under henvisning til artikel 43 og konklusionerne fra verdenstopmødet om bæredygtig udvikling, der fandt sted i Johannesburg i 2002, bemærker parterne, at der er behov for at se på forbindelserne mellem adgang til energiydelser til en overkommelig pris og bæredygtig udvikling. Sådanne aktiviteter kan foregå i samarbejde med Den Europæiske Unions energiinitiativ, der blev lanceret på verdenstopmødet om bæredygtig udvikling.

3. Handel med nukleart materiale vil foregå i overensstemmelse med Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab. Om nødvendigt gøres handel med nukleart materiale til genstand for en særlig aftale, som skal indgås mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab og Mongoliet.

Artikel 45

Transport

1. Parterne er enige om at samarbejde på alle relevante områder inden for transportpolitik med henblik på at forbedre investeringsmuligheder, personbefordring og godstransport, fremme sikkerhed og sikring inden for luftfart, bekæmpe sørøveri, beskytte miljøet og gøre deres transportsystemer mere effektive.

2. Samarbejdet mellem parterne på dette område sigter mod at fremme:

- a) udveksling af information om deres respektive transportpolitikker og -praksis, særlig hvad angår bytransport, transport i landdistrikter, lufttransport, transportlogistik, sammenkobling af og interoperabilitet i multimodale transportnet samt forvaltning af veje, jernbaner og lufthavne
- b) anliggender vedrørende satellitnavigation med fokus på spørgsmål af gensidig interesse vedrørende regulering samt erhvervs- og markedsudvikling. I den forbindelse vil de europæiske globale satellitnavigationssystemer EGNOS og Galileo blive taget i betragtning
- c) en dialog inden for luftfartsydelser med henblik på at undersøge etableringen af forbindelser inden for områder som flyvesikkerhed, luftfartssikkerhed, miljø, lufttrafikstyring, anvendelse af konkurrenceret og økonomisk regulering af luftfartsindustrien med henblik på at fremme en tilnærmelse af lovgivning og afskaffelse af handelshindringer. Samarbejdsprojekter på det civile luftfartsområde af gensidig interesse bør fremmes yderligere. På dette grundlag undersøger parterne muligheden for et tættere samarbejde inden for civil luftfart

- d) reduktion af drivhusgasemissioner fra transportsektoren
- e) gennemførelse af sikkerheds-, sikrings- og miljøstandarder, navnlig inden for luftfart, i overensstemmelse med relevante internationale konventioner
- f) samarbejde i egnede internationale fora for at sikre bedre håndhævelse af internationale regler og forfølge målene i denne artikel.

Artikel 46

Uddannelse og kultur

1. Parterne er enige om at fremme uddannelse og kulturelt samarbejde, som på behørig vis respekterer deres forskelligartethed, for at øge den gensidige forståelse for og viden om deres respektive kulturer. Med henblik herpå vil parterne støtte og fremme deres kulturelle institutters og civilsamfundets aktiviteter.
2. Parterne bestræber sig på at træffe passende foranstaltninger til at fremme kulturelle udvekslinger og gennemføre fælles initiativer på forskellige kulturelle områder, herunder ved samarbejde om bevarelse af kulturarv med respekt for kulturel mangfoldighed.
3. Parterne er enige om at konsultere hinanden og samarbejde i relevante internationale fora som fx UNESCO for at forfølge fælles mål og fremme den kulturelle mangfoldighed og beskyttelse af kulturarven. Med hensyn til kulturel mangfoldighed er parterne også enige om at fremme ratificeringen og gennemførelsen af UNESCO's konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed, der blev vedtaget den 20. oktober 2005.
4. Endvidere lægger parterne vægt på foranstaltninger, der kan skabe forbindelser mellem deres respektive specialinstanser på området og fremme udveksling af oplysninger, knowhow, studerende, eksperter, unge og ungdomsarbejdere samt tekniske ressourcer, idet mulighederne ved EU-programmer i Asien inden for uddannelse og kultur udnyttes, og der trækkes på de erfaringer, begge parter har høstet på området. Begge parter er også enige om at fremme gennemførelsen af relevante programmer for højere uddannelse, såsom Erasmus Mundus-programmet, med henblik på at fremme samarbejde og modernisering inden for videregående uddannelse og anspore til mobilitet blandt akademikere.

Artikel 47

Miljø, klimaændringer og naturressourcer

1. Parterne er enige om, at det er nødvendigt at bevare og forvalte naturressourcerne og den biologiske mangfoldighed på en bæredygtig måde som grundlag for nuværende og fremtidige generationers udvikling.
2. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal fremme bevarelse og forbedring af miljøet og sigte mod bæredygtig udvikling. Der skal i alle parternes aktiviteter i henhold til denne aftale tages hensyn til resultaterne af verdensstopmødet om bæredygtig udvikling og gennemførelsen af relevante multilaterale miljøaftaler.
3. Parterne er enige om at samarbejde om klimaændringer for at tilpasse sig til de negative følger af klimaændringer, mindske drivhusgasemissioner og styre deres økonomier i retning

af en bæredygtig kulstoffattig udvikling. I den forbindelse undersøger parterne brugen af CO₂-markedsmekanismer.

4. Parterne er enige om at samarbejde, for at handel og miljø kan supplere hinanden endnu mere, og for i højere grad at integrere miljøovervejelser i alle samarbejdssektorer.

5. Parterne bestræber sig på at fortsætte og styrke deres samarbejde om de regionale programmer om miljøbeskyttelse, navnlig hvad angår:

a) øget bevidsthed om miljø og større lokal deltagelse, herunder af de oprindelige samfund og lokalsamfund, i miljøbeskyttelse og bæredygtige udviklingsbestræbelser

b) håndtering af klimaændringer, navnlig med hensyn til konsekvenserne for miljøet og naturressourcerne

c) kapacitetsopbygning med henblik på deltagelse i og gennemførelse af multilaterale miljøaftaler, herunder biodiversitet og biosikkerhed og kemiske risici

d) fremme og anvendelse af miljøteknologier, -produkter og -tjenesteydelser, blandt andet gennem brug af regulering og miljømæssigt forsvarlige instrumenter

e) bedre skovforvaltning, herunder bekæmpelse af ulovlig skovhugst og hertil knyttet handel, og fremme af en bæredygtig skovforvaltning

f) forhindring af ulovlig overførsel af fast og farligt affald og produkter fra levende modificerede organismer på tværs af grænser

g) bedre luftkvalitet, miljørigtig affaldsforvaltning, bæredygtig vandressourceforvaltning og kemikalieforvaltning og fremme af bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion

h) beskyttelse og bevarelse af jorde og bæredygtig arealforvaltning

i) effektiv forvaltning af nationalparker og udpegning og beskyttelse af områder med biodiversitet og skrøbelige økosystemer, under behørigt hensyn til lokale og oprindelige samfund, der lever i eller nær disse områder.

6. Parterne søger at give hinanden adgang til deres programmer på dette felt ud fra de specifikke bestemmelser, der gælder for de enkelte programmer.

- Etablering af tilsynsnettet for vandreserver og modernisering heraf
- Indførelse af teknologi til afsaltning og genbrug af vand
- Udvikling af økoturisme.

Artikel 48

Landbrug, husdyravl, fiskeri og udvikling af landdistrikter

Parterne er enige om at tilskynde til dialog inden for landbrug, husdyravl, fiskeri og udvikling af landdistrikter. Parterne udveksler oplysninger og udvikler forbindelser om:

- a) landbrugspolitik og internationale udsigter for fødevarer og landbrug i almindelighed
- b) mulighederne for at fremme handelen med planter, dyr, husdyr og produkter heraf med henblik på at udvikle den lette industri i landbrugssektoren yderligere
- c) dyre- og husdyrvelfærd
- d) landbrugsudviklingspolitik
- e) erfaringsudveksling og samarbejdsnetværk mellem lokale aktører eller økonomiske aktører, navnlig inden for områder som forskning og teknologioverførsel
- f) sundheds- og kvalitetspolitik for planter, dyr og husdyr, navnlig beskyttede geografiske betegnelser
- g) samarbejdsforslag og –initiativer indgivet til internationale landbrugsorganisationer
- h) udvikling af et bæredygtigt og miljøvenligt landbrug, herunder afgrødeproduktion, biobrændsel samt overførsel af bioteknologi
- i) plantesortsbeskyttelse, såsædsteknologi og bioteknologi for landbruget
- j) udvikling af databaser og informationsnetværk om landbrug og husdyravl
- k) uddannelse om landbrugs- og veterinærsektoren.

Artikel 49

Sundhed

1. Parterne enige om at samarbejde inden for sundhedssektoren på områder som reform af sundhedssystemet, alvorlige overførbare sygdomme og andre trusler mod sundheden, ikke-overførbare sygdomme samt internationale sundhedsaftaler med henblik på at forbedre sundhedsvilkårene og øge bevidstheden om folkesundhed.

2. Samarbejdet tager primært form af:

- a) omfattende programmer, som sigter mod en systemisk reform af sundhedssektoren, herunder forbedring af sundhedssystemer, sundhedstjenester, sundhedsvilkår og sundhedsoplysning
- b) fælles foranstaltninger vedrørende epidemiologi, herunder samarbejde om tidlig forebyggelse af sundhedstrusler, som fx fugleinfluenza og pandemisk influenza samt andre alvorlige overførbare sygdomme

c) forebyggelse af og kontrol med ikke-overførbare sygdomme gennem udveksling af oplysninger og god praksis, fremme af sund livsstil, oplysning om vigtige sundhedsfaktorer, såsom ernæring, afhængighed af narkotika, alkohol og tobak

d) fremme af gennemførelsen af internationale sundhedsaftaler, fx rammekonventionen om tobakskontrol og de internationale sundhedsregulativer.

Artikel 50

Beskæftigelse og sociale anliggender

1. Parterne er enige om at øge samarbejdet inden for beskæftigelse og sociale anliggender, herunder samarbejdet om regional og social samhørighed, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, ligestilling og anstændigt arbejde med henblik på at styrke den sociale dimension af globaliseringen.

2. Parterne bekræfter, at det er nødvendigt at støtte globaliseringsprocessen, som er et gode for alle, og at fremme fuld, produktiv beskæftigelse og ordentligt arbejde som et af nøgleelementerne i bæredygtig udvikling og fattigdomsreduktion, sådan som det er stadfæstet i FN-Generalforsamlingens resolution 60/1 af 24. oktober 2005 (resultatet fra verdenskonferencen) og ministererklæringen på højt niveau på FN's Økonomiske og Sociale Råd i juli 2006 (FN's Økonomiske og Sociale Råd E/2006/L.8 af 5. juli 2006). Parterne tager hensyn til deres respektive økonomiske og sociale situations karakteristiske træk og forskelligartede natur.

3. Parterne bekræfter deres løfte om fuldt ud at respektere og effektivt gennemføre internationalt anerkendte grundlæggende arbejdsstandarder og sociale standarder, som fastlagt navnlig i ILO-erklæringen fra 1998 om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen og i ILO-deklarationen fra 2008 om social retfærdighed for en fair globalisering. I alle aktiviteter, som parterne gennemfører i henhold til denne aftale, tages der hensyn til resultaterne af de relevante multilaterale social- og arbejdsaftaler. Parterne er enige om at samarbejde og yde teknisk bistand efter behov med henblik på at ratificere og effektivt gennemføre alle ILO-konventioner, der er omfattet af ILO-erklæringen fra 1998, og andre relevante konventioner.

4. Samarbejdsformerne kan bl.a. omfatte specifikke programmer og projekter, som parterne bliver enige om, samt dialog, samarbejde og initiativer om emner af fælles interesse på bilateralt og multilateralt niveau såsom ILO.

Artikel 51

Statistikker

1. Parterne er enige om at fremme harmoniseringen af statistiske metoder og praksis, herunder indsamling og udbredelse af statistikker, som gør det muligt for dem på et gensidigt acceptabelt grundlag at benytte statistikker om handel med varer og tjenesteydelser og mere generelt om alle andre områder, som er omfattet af denne aftale, og hvor det er hensigtsmæssigt at foretage indsamling, analyse og udbredelse af statistiske data.

2. Parterne er enige om at fremme etablering af direkte kontakt mellem de relevante myndigheder med henblik på at: styrke et godt samarbejde inden for statistik, styrke de statistiske organers kapacitetsopbygning ved at modernisere og forbedre det statistiske

systems kvalitet, styrke de menneskelige ressourcer, uddanne inden for alle relevante områder og støtte de nationale statistiksystemer, der etableres i overensstemmelse med internationalt fastlagt praksis, herunder nødvendig infrastruktur.

3. Samarbejdet omfatter områder af gensidig interesse med vægt på

I. Økonomisk statistik:

- a. Nationalregnskaber
- b. Virksomhedsstatistik og -registrering
- c. Statistik over landbrug/jordbrug, husdyravl og udvikling af landdistrikter
- d. Miljø og mineralreserver
- e. Industri
- f. Udenrigshandel med varer og tjenesteydelser
- g. Statistikker over engros- og detailhandel
- h. Revisionspolitik
- i. Fødevarerikkerhed
- j. Betalingsbalance

II. Socialstatistik:

- a. Kønsstatistikker
- b. Migrationsstatistikker
- c. Husstandsundersøgelser

III. Informationsteknologi:

- a. Udveksling af erfaringer om elektronisk teknologi og metode til sikring af informationssikkerhed, -beskyttelse og -lagring samt beskyttelse af privatlivets fred og omsætning i praksis af disse erfaringer
- b. Udveksling af erfaringer om, hvordan der oprettes onlinedatabaser for forbrugere baseret på brugervenlige websteder og uddannelse på området
- c. Støtte til it-specialister på det nationale statistikkontor i Mongoliet i forbindelse med oprettelsen af informationsdatabasen
- d. Samarbejde om at få oplyst brugere om informationsdatabasen.

Artikel 52

Civilsamfundet

1. Parterne anerkender det organiserede civilsamfunds, navnlig akademikers, rolle i og potentielle bidrag til dialogen og samarbejdet i henhold til denne aftale, og de er enige om at fremme en effektiv dialog med det organiserede civilsamfund og dets reelle deltagelse.

2. Med forbehold af hver parts juridiske og administrative bestemmelser kan det organiserede civilsamfund:

- a) deltage i den politiske beslutningstagningsproces på amtligt niveau i overensstemmelse med demokratiske principper
- b) blive underrettet om og deltage i konsultationer om udviklings- og samarbejdsstrategier og sektorpolitikker, særlig på områder, der berører det, på alle stadier i udviklingsprocessen
- c) få finansielle midler, for så vidt hver af parternes interne regler tillader det, og støtte til kapacitetsopbygning på kritiske områder
- d) deltage i gennemførelsen af samarbejdsprogrammer på områder, der berører det.

Artikel 53

Samarbejde om modernisering af staten og den offentlige forvaltning

Parterne er enige om at ville samarbejde for at modernisere den offentlige forvaltning. Samarbejdet på dette område skal blandt andet fokusere på:

- a) at opnå større organisatorisk effektivitet
- b) at forbedre institutioners evne til effektivt at yde en service
- c) at sikre gennemsigtig forvaltning af de offentlige midler og ansvarlighed
- d) at forbedre relevante retsregler og institutioner
- e) at opbygge kapaciteten til politikudformning og -gennemførelse (levering af offentlige tjenester, budgetsammensætning og -gennemførelse og bekæmpelse af korruption)
- f) at styrke retssystemerne og
- g) at reformere sikkerhedssystemet.

Artikel 54

Samarbejde om katastroferisikostyring

1. Parterne er enige om at ville øge samarbejdet om katastroferisikostyring i forbindelse med den fortsatte udvikling og gennemførelse af foranstaltninger, der skal mindske risikoen for samfundene og styre konsekvenserne af naturkatastrofer på alle niveauer i samfundet. Der bør

lægges vægt på forebyggende tiltag og en proaktiv tilgang til at afværge farer og risici og til at mindske risici og sårbarhed over for naturkatastrofer.

2. I samarbejdet på dette område skal der fokuseres på følgende programelementer:

- a. Katastroferisikominimering eller katastrofeforebyggelse og afbødning af følgerne af katastrofer
- b. Videnforvaltning, innovation, forskning og uddannelse med henblik på at opbygge en kultur med sikkerhed og modstandsdygtighed på alle niveauer
- c. Katastrofeberedskab
- d. Politik, institutionel kapacitet og konsensusopbygning om katastrofestyring
- e. Katastrofeindsats
- f. Vurdering og overvågning af katastroferisici.

AFSNIT VII

RESSOURCER TIL SAMARBEJDE

Artikel 55

Ressourcer til samarbejde og beskyttelse af finansielle interesser

1. Parterne er enige om at stille passende ressourcer til rådighed, herunder finansielle midler, i det omfang deres respektive ressourcer og forskrifter tillader det, med henblik på at realisere målene for samarbejdet i denne aftale.

2. Parterne er enige om at fremme udviklingen og gennemførelsen af gensidig teknisk og administrativ bistand med det formål effektivt at beskytte deres finansielle interesser inden for udviklingsbistand og andre samarbejdsaktiviteter, hvortil der ydes støtte. Parterne reagerer straks på anmodninger om gensidig administrativ bistand fra en af parternes rets- og/eller efterforskningsmyndigheder, som har til formål at øge bekæmpelsen af svig og uregelmæssigheder.

3. Parterne tilskynder Den Europæiske Investeringsbank til at fortsætte sit arbejde i Mongoliet i overensstemmelse med bankens procedurer og finansieringskriterier.

4. Parterne gennemfører finansiell bistand efter principperne om forsvarlig finansiell forvaltning og samarbejder om at beskytte Unionens og Mongoliets finansielle interesser. Parterne træffer effektive foranstaltninger for at forhindre og bekæmpe svig, korrupcion og alle andre ulovlige aktiviteter, blandt andet ved hjælp af gensidig administrativ bistand og gensidig juridisk bistand inden for de områder, der er omfattet af denne aftale. Alle andre aftaler eller finansieringsinstrumenter, som parterne bliver enige om, skal indeholde specifikke klausuler om finansielt samarbejde, som omfatter tilsyn på stedet, inspektion, kontrol og foranstaltninger til bekæmpelse af svig, herunder blandt andet sådanne som gennemføres af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF).

AFSNIT VIII

INSTITUTIONEL RAMME

Artikel 56

Det blandede udvalg

1. Parterne er enige om, at der ved denne aftale nedsættes et blandet udvalg bestående af repræsentanter for begge parter på et passende højt niveau, som har til opgave:

- a) at sikre, at denne aftale fungerer og gennemføres korrekt
- b) at opstille prioriteringer i forhold til denne aftales mål
- c) at rette henstillinger med henblik på at fremme aftalens målsætninger.

2. Det blandede udvalg og det underudvalg, der nedsættes i medfør af artikel 28, har med henblik på at opnå denne aftales mål beføjelse til at træffe afgørelse i de tilfælde, der er beskrevet heri. Afgørelser udarbejdes efter aftale mellem parterne, efter at de respektive interne procedurer, der kræves for at fastsætte en holdning dertil, er gennemført af begge parter. Afgørelserne er bindende for partnerne, som træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre dem.

3. Det blandede udvalg holder normalt møde hvert år, skiftevis i Ulaanbaatar og Bruxelles på en dato, som parterne fastsætter efter fælles overenskomst. Det blandede udvalg kan også afholde ekstraordinære møder efter aftale mellem parterne. Formandskabet i det blandede udvalg varetages på skift af parterne. Dagsordenen for det blandede udvalgs møder fastsættes efter aftale mellem parterne.

4. Det blandede udvalg kan nedsætte specialiserede arbejdsgrupper til at bistå det i udøvelsen af sine opgaver. Arbejdsgrupperne udarbejder detaljerede rapporter om deres virksomhed til det blandede udvalg på hvert af dets møder.

5. Parterne er enige om, at det blandede udvalg også skal have til opgave at føre tilsyn med, at sektoraftaler eller protokoller, der er indgået eller skal indgås mellem parterne, fungerer korrekt.

6. Den blandede udvalg vedtager selv sin forretningsorden.

AFSNIT IX

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 57

Udviklingsklausul

1. Parterne kan ved fælles overenskomst udvide denne aftale for at øge samarbejdsniveauet, blandt andet ved at supplere den med aftaler eller protokoller om specifikke sektorer eller aktiviteter.
2. Hvad angår gennemførelsen af denne aftale, kan hver af parterne stille forslag om at udvide samarbejdet under hensyntagen til de erfaringer, der gøres i forbindelse med dens anvendelse.

Artikel 58

Andre aftaler

Med forbehold af de relevante bestemmelser i traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde berører hverken denne aftale eller foranstaltninger i henhold hertil den kompetence, som medlemsstaterne har til at gennemføre bilaterale samarbejdsaktiviteter med Mongoliet eller til eventuelt at indgå nye partnerskabs- og samarbejdsaftaler med Mongoliet.

Denne aftale berører ikke anvendelsen eller gennemførelsen af forpligtelser, som de respektive parter har påtaget sig over for tredjeparter.

Artikel 59

Opfyldelse af forpligtelser

1. Hver af parterne kan indbringe alle tvister vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af denne aftale for det blandede udvalg.
2. Hvis en af parterne finder, at den anden part har tilsidesat en forpligtelse, som påhviler den i henhold til denne aftale, kan den træffe passende foranstaltninger.
3. Den meddeler forud herfor, undtagen i særligt hastende tilfælde, det blandede udvalg alle de relevante oplysninger, der er nødvendige for en grundig undersøgelse af situationen, med henblik på at nå frem til en for parterne acceptabel løsning.
4. Ved valget af foranstaltninger foretrækkes de, der medfører færrest forstyrrelser i denne aftale. Disse foranstaltninger meddeles straks den anden part og gøres til genstand for konsultationer i det blandede udvalg, hvis den anden part anmoder derom.
5. Parterne vedtager, at der med henblik på korrekt fortolkning og praktisk anvendelse af denne aftale ved de i stk. 3 omhandlede "særlige hastende tilfælde" forstås tilfælde af en af parternes væsentlige overtrædelse af aftalen. Et væsentligt aftalebrud udgøres af:
  - i) en afvisning af aftalen uden hjemmel i de almindelige folkeretlige regler, eller

ii) en krænkelse af væsentlige elementer i aftalen, nemlig artikel 1, stk. 1, og artikel 3.

Artikel 60

Faciliteter

For at lette samarbejdet inden for rammerne af denne aftale er begge parter enige om at indrømme hinanden de nødvendige faciliteter til embedsmænd og eksperter, som medvirker til gennemførelsen af samarbejdet ved udøvelsen af deres hverv, i overensstemmelse med begge parters interne regler og bestemmelser.

Artikel 61

Territorial anvendelse

Denne aftale gælder på den ene side for de områder, hvor traktaten om oprettelse af Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde finder anvendelse, på de vilkår, der er fastsat i nævnte traktater, og på den anden side for Mongoliets område.

Artikel 62

Definition af parterne

I denne aftale forstås ved "parter" på den ene side Unionen eller dens medlemsstater eller Unionen og dens medlemsstater i overensstemmelse med deres respektive beføjelser og på den anden side Mongoliet.

Artikel 63

Ikrafttrædelse og varighed

1. Denne aftale træder i kraft på den første dag i måneden efter den dato, på hvilken den sidste part har givet den anden part notifikation om afslutningen af de procedurer, som er nødvendige i så henseende.
2. Denne aftale er gyldig i en periode på fem år. Den fornyes automatisk med yderligere efterfølgende perioder på et år, medmindre den ene part seks måneder forud for udløbet af en efterfølgende periode skriftligt meddeler den anden part, at den ikke agter at forlænge aftalen.
3. Denne aftale kan ændres ved fælles overenskomst mellem parterne. Ændringerne træder først i kraft, når den sidste part har givet den anden part notifikation om, at alle nødvendige formaliteter er opfyldt.
4. Hvis en part indfører en mere restriktiv handelsordning vedrørende eksport af råvarer end den ordning, der var gældende på den dato, hvor aftalen blev parferet, såsom indførelse af nye forbud, restriktioner, told eller afgifter af enhver art, som ikke opfylder kravene i de relevante bestemmelser i artikel VIII, XI, XX eller XXI i GATT 1994, eller som ikke er tilladt ifølge en WTO-undtagelse eller ikke er fastlagt af det blandede udvalg eller underudvalg om handel og investering i medfør af artikel 56, kan den anden part træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 59, stk. 3 og 4.

5. Denne aftale kan opsiges af en part ved skriftlig meddelelse herom til den anden part. Opsigelsen får virkning seks måneder efter, at den anden part har modtaget notifikationen.

Artikel 64

Notifikationer

Notifikationer i medfør af artikel 63 foretages til henholdsvis generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union og Mongoliets udenrigsministerium.

Artikel 65

Autentisk tekst

Denne aftale er udfærdiget på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk, ungarsk og mongolsk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Udfærdiget i to eksemplarer i ..... [sted], den .... dag i [måned] i år to tusind og ...

Den Europæiske Union	Mongoliets regering
-----------------------------	----------------------------

Republikken Bulgarien

Kongeriget Belgien

Den Tjekkiske Republik

Kongeriget Danmark

Forbundsrepublikken Tyskland

Republikken Estland

Irland

Den Helleniske Republik

Kongeriget Spanien

Den Franske Republik

Den Italienske Republik

Republikken Cypern

Republikken Letland

Republikken Litauen

Storhertugdømmet Luxembourg

Republikken Ungarn

Malta

Kongeriget Nederlandene

Republikken Østrig

Republikken Polen

Den Portugisiske Republik

Rumænien

Republikken Slovenien

Den Slovakiske Republik

Republikken Finland

Kongeriget Sverige

Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland